

A Bizottság határozatának összefoglalója**(2021. december 2.)****az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. Cikke és az EGT-megállapodás 53. Cikke szerinti
eljárással kapcsolatban****(AT.40135 ügy – FOREX – Sterling Lads)***(az értesítés a C(2021) 8612 final számú dokumentummal történt)***(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)**

(2022/C 185/08)

A Bizottság 2021. december 2-án határozatot fogadott el az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke és az EGT-megállapodás 53. cikke szerinti eljárással kapcsolatban. Az 1/2003/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 30. cikkének rendelkezései alapján a Bizottság – a vállalkozások üzleti titkaik védelmével kapcsolatos jogos érdekét is figyelembe véve – ezúton közzéteszi a felek nevét és a határozat lényegét, ezen belül a kiszabott szankciókat.

1. BEVEZETÉS

- (1) A határozat címzettjei az EUMSZ 101. cikkét és az EGT-megállapodás 53. cikkét érintő egységes és folytatólagos jogsértésben vettek részt. A jogsértés tárgya a G10 devizákkal való azonnali kereskedés ágazatán belüli verseny korlátozása és/vagy torzítása volt ⁽²⁾.
- (2) Az e határozat által érintett G10 devizák az amerikai, a kanadai, az ausztrál és az új-zélandi dollárt (USD, CAD, AUD és NZD), a japán jent (JPY), a svájci frankot (CHF), a font sterlinget (GBP), az eurót (EUR), valamint a svéd, a norvég és a dán koronát (SEK, NOK és DKK) foglalják magukban (azaz összesen 11 olyan devizát, amely megfelel a G10 megnevezés alá tartozó devizákra vonatkozó piaci konvenciónak).
- (3) A G10 devizákkal való azonnali kereskedési tevékenység magában foglalja mind i. az árjegyzést (azaz az ügyfél megbízása alapján egy devizaösszeg átváltását az adott összeg más devizában kifejezett egyenértékére), mind ii. a saját számlás kereskedést (azaz az árjegyzési ügyletekből eredő kitettségek kezelése vagy a devizakitetés ügyfélmegbízástól független módosítása érdekében egyéb valutaátváltások végrehajtását).
- (4) Az érintett vállalkozások G10 devizákra szakosodott azonnali kereskedési részlegei készen álltak arra, hogy a piaci igényektől függően kereskedjenek a szóban forgó devizák bármelyikével. Míg a részt vevő kereskedők elsősorban maguk feleltek az egyedi devizákban vagy devizapárokból történő árjegyzésért, megbízásuk felhatalmazta őket arra, hogy saját vállalkozásuk nevében kereskedési tevékenységet folytassanak a könyveikben rendelkezésre álló bármely G10 deviza vonatkozásában, amit az érintett időszak alatt különböző mértékben – a saját vállalkozásaik értékének maximalizálása érdekében – meg is tettek.
- (5) A jogsértésben részt vevő kereskedők ügyfélközpontú kereskedési tevékenységét (árjegyzés) jellemző alábbi három típusú megbízás releváns a jogsértés tekintetében:
 - a) Adott összegű deviza vonatkozásában az aktuális piaci árfolyamon történő azonnali kereskedelemre irányuló azonnali ügyfélmegbízások.
 - b) Az ügyfelek feltételes megbízásai (például stop-loss vagy take-profit megbízások), amelyek egy adott árszint elérése esetén indítandók, és amelyek megnyitják a kereskedők kockázati kitettségét. Csak akkor válnak végrehajthatóvá, ha a piac eléri egy bizonyos szintet.

⁽¹⁾ HL L 1., 2003.1.4., 1. o. A 411/2004/EK rendelettel (HL L 68., 2004.3.6., 1. o.) módosított rendelet.

⁽²⁾ Az ügy nem érinti az azonnali e-devizakereskedési tevékenységet, amely alatt az adott bank saját elektronikus kereskedési platformjain vagy számítógépes algoritmusai által automatikusan elkönyvelt vagy azok által végrehajtott azonnali devizakereskedési ügylet értendő.

- c) Egy adott kereskedési megbízás Forex referencia-árfolyamon, vagy egyes devizapárokat érintő „rögzített” árfolyamon történő végrehajtására irányuló ügyfélmegbízások, ami a jelenlegi ügyben csak a WM/Reuters Closing Spot Rates azonnali árfolyamokat és az Európai Központi Bank referencia-devizaárfolyamait érintette.

2. AZ ÜGY ISMERTETÉSE

2.1. Eljárás

- (6) A vizsgálat a(z) [címzettnek nem minősülő vállalkozás] 2013. szeptember 27-i mentességi kérelme alapján indult. A Bizottsághoz ezt követően 2013. október 11-én a(z) [címzettnek nem minősülő vállalkozás]-tól, 2013. október 14-én a(z) [címzettnek nem minősülő vállalkozás]-tól, 2015. július 17-én pedig a(z) [címzettnek nem minősülő vállalkozás]-tól érkeztek be az első engedékenységi kérelmek. Valamennyi kérelmet követően az egyes felek számos beadványt nyújtottak be. A Credit Suisse nem kérelmezett engedékenységet. A Bizottság 2014. július 2-án feltételes mentességben részesítette a(z) [címzettnek nem minősülő vállalkozás]-t.
- (7) A Bizottság 2016. október 27-én eljárást indított a felekkel szemben azzal a céllal, hogy vitarendezési megbeszéléseket kezdeményezzen velük. 2016. november és 2018. február között a Bizottság a vitarendezési közleménynek ⁽³⁾ megfelelően kétoldalú találkozókat és kapcsolatokat tartott a felek mindegyikével három vitarendezési fordulóban.
- (8) 2018. január 22-én a biztosi testület jóváhagyta a valószínűsíthetően alkalmazandó bírságok tartományait. 2018. február 19-én a Credit Suisse arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy a továbbiakban nem vesz részt a vitarendezési eljárásban. A Bizottság ezért a vitarendezési közlemény 19. pontjának megfelelően a Credit Suisse tekintetében visszatért a rendes eljáráshoz. [...] és [...] között a többi fél a 773/2004/EK rendelet ⁽⁴⁾ 10a. cikkének (2) bekezdése értelmében vitarendezés iránti hivatalos kérelmet nyújtott be a Bizottságnak.
- (9) 2018. július 24-én a Bizottság ezzel párhuzamosan elfogadta a Credit Suisse-nek címzett rendes kifogásközlést és a jogsértésben részt vevő másik négy félnek címzett egyszerűsített vitarendezési kifogásközlést. A Credit Suisse 2018. október 4-én nyújtotta be írásbeli észrevételeit a kifogásközléshez, és szóbeli meghallgatást kért. A szóbeli meghallgatásra 2018. december 7-én került sor.
- (10) A Bizottság 2021. március 18-án elfogadta a Credit Suisse-nek címzett kiegészítő kifogásközlést. A Credit Suisse 2021. május 6-án nyújtotta be írásbeli észrevételeit a kiegészítő kifogásközléshez, és 2021. június 8-án második szóbeli meghallgatásra került sor. A Credit Suisse válaszolt a 2021. június 25-i szóbeli meghallgatás megválaszolatlan kérdéseire.
- (11) A versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottság 2021. november 30-án kedvező véleményt adott ki. 2021. december 1-jén a meghallgatási tisztviselő közzétette zárójelentését. A Bizottság 2021. december 2-án elfogadta a határozatot.

2.2. A jogsértés összefoglalása

- (12) A határozat a(z) [címzettnek nem minősülő vállalkozás], a(z) [címzettnek nem minősülő vállalkozás], a(z) [címzettnek nem minősülő vállalkozás], a(z) [címzettnek nem minősülő vállalkozás] (a továbbiakban: a vitarendezésben részt vevő négy fél) és a Credit Suisse között a Sterling Lads (vagy más néven: STG Lads) elnevezésű [...] csevegőszobában tanúsított magatartásra vonatkozik. A magatartás 2011. május 25-től 2012. július 12-ig tartott. A Credit Suisse 2012. február 7. és 2012. július 12. között vett részt a jogsértésben. A kartell legalább az EGT-t érintette.
- (13) A kartell az STG Lads csevegőszobán belül, a G10 devizákra szakosodott megfelelő, kijelölt azonnali kereskedési részlegnél a G10 devizákkal azonnali devizaügyletekben való kereskedésre engedéllyel rendelkező egyes kereskedők között az őket foglalkoztató vállalkozások nevében és javára folytatott kommunikáció dokumentálja.

⁽³⁾ A Bizottság közleménye az 1/2003/EK tanácsi rendelet 7. és 23. cikke szerint kartellügyekben hozott határozatok elfogadása érdekében folytatott vitarendezési eljárások lefolytatásáról (HL C 167., 2008.7.2., 1. o.) (a továbbiakban: vitarendezési közlemény).

⁽⁴⁾ HL L 123., 2004.4.27., 18. o.

- (14) A kartell olyan egységes és folytatólagos jogsértést valósított meg, amelyet a kereskedők között a kereskedési tevékenységekre vonatkozó aktuális vagy jövőbeli, üzleti szempontból érzékeny információk – zárt körű és többoldalú csevegőszobában végzett, kiterjedt és ismétlődő – cseréje jellemez. Az információcserék célja az volt, hogy két alapvető versenyparamétert befolyásoljanak a G10 devizákkal való azonnali kereskedési tevékenységben: az árat és a szakértői kockázatkezelést.
- (15) Ahelyett, hogy önállóan versenyeztek volna e paraméterek terén, a részt vevő kereskedők piaci döntéseiket a versenytársak pozíciójára, szándékaira és korlátaira vonatkozó információkra tekintettel hozták meg. Az e határozat hatálya alá tartozó információcserék a következőkre vonatkoztak:
- Olyan információcserék, amelyek feltárták a nem teljesített ügyfélmegbízások részleteit, és amelyek során a részt vevő kereskedők szabadon megvitatták a függőben lévő ügyfélmegbízások bizalmas adatait (például a feltételes ügyfélmegbízások limitáras szintje, az ügyfélmegbízások nagyságrendje a fix megbízások esetében, valamint az azonnali megbízások ügyfeleinek típusa vagy neve). Ezek az információk növelték a csevegőszoba tagjai számára a kereskedési tevékenységeikkel kapcsolatos átláthatóságot, segítették a részt vevő kereskedőket későbbi piaci döntéseik meghozatalában, és lehetővé tették számukra, hogy meghatározzák a kereskedésük összehangolására szolgáló alkalmakat.
 - A kereskedők nyílt kockázati pozícióit felfedő információcserék, amelyek bepillantást engedhettek egymás lehetséges fedezeti tevékenységébe. Ezek olyan információkat bocsátottak a kereskedők rendelkezésére, amelyek relevánsak lehetnek az ezt követően meghozott kereskedési döntéseikre nézve egy néhány perces, illetve a következő információcseréig tartó időtartam alatt.
 - Olyan információcserék, amelyek felfedték a vételi és ajánlati ár közötti meglévő vagy tervezett különbséget, amelyek nyilvánosságra hozták a kereskedők által az adott devizapárookra és kereskedési nagyságrendekre vonatkozóan ajánlott árfolyam-különbséget. Ezek lehetővé tették a részt vevő kereskedők számára, hogy nagyobb bizonyosságot szerezzenek az általuk ajánlott árról, és későbbi árképzési magatartásukhoz is információval szolgáltak. Lehetővé tették egyes ügyletek esetében az árfolyam-különbsétek összehangolását is, és hatással lehettek az ügyfelek által a devizakereskedésért fizetett teljes árra.
 - A folyamatban lévő vagy tervezett kereskedési tevékenységek egyéb részleteit felfedő információcserék, amelyek során a részt vevő kereskedők a korábban említett, üzleti szempontból érzékeny információk közül többet is megosztottak, segítették a részt vevő kereskedőket a későbbi döntéseik meghozatalában.
- (16) A vitarendezésben részt vevő négy fél elismerte, hogy az érzékeny aktuális vagy jövőbeli információk széles körű és ismétlődő cseréjére olyan hallgatóságos szabályok alapján került sor, amelyek szerint: i. a részt vevő kereskedők a zárt körű STG Lads csevegőszobában gyűlnének össze azzal a céllal, hogy a kereskedési nap során közzétgyék és kicseréljék az információkat, ii. a címzett kereskedők a csevegőszobában kicserélt információkat a zárt körű csevegőszobán kívül nem közölnék más versenytárs kereskedőkkel, iii. a kicserélt információk felhasználhatók a részt vevő kereskedők javára, többek között a koordinációra alkalmas alkalmak meghatározására, és iv. ezeket az információkat nem használnák fel az azokat megosztó kereskedőkkel szemben (a továbbiakban együttesen: mögöttes megállapodás). A Credit Suisse nem ismerte el a mögöttes megállapodás fennállását.
- (17) A vitarendezésben részt vevő négy fél szerint a részt vevő kereskedők a G10 devizákkal való azonnali kereskedés tekintetében alkalmanként összehangolták kereskedési tevékenységeiket azért, hogy tartózkodtak a kereskedéstől, ahogyan egyébként egy adott időszakban egy másik kereskedő bejelentett pozíciója vagy kereskedési tevékenysége miatt tervezték. Ez a gyakorlat az úgynevezett visszalépés. A Credit Suisse jogsértésben való részvételének időszaka alatt azonban nem volt tényleges visszalépési eset.
- (18) Megállapítást nyert a Credit Suisse felelőssége az STG Lads csevegőszobában folytatott aktuális vagy jövőbeli, üzleti szempontból érzékeny információk kiterjedt és ismétlődő cseréjében való részvétele tekintetében, amely információcserék – a céljuknál fogva – az EUMSZ 101. cikke és az EGT-megállapodás 53. cikke értelmében versenykorlátozó összehangolt magatartásnak és/vagy megállapodásnak minősülnek. A Credit Suisse tekintetében nem nyert megállapítást a mögöttes megállapodásért és az alkalmankénti koordináció eseteiért fennálló felelősség.

2.3. Címzettek

- (19) E határozat címzettjei a következő jogalanyok voltak: Credit Suisse Group AG, Credit Suisse Securities (Europe) Limited és Credit Suisse AG (a továbbiakban együttesen: Credit Suisse vagy a címzettek).

2.4. Jogorvoslati lehetőségek

- (20) A határozat a bírságok megállapításáról szóló 2006. évi bizottsági iránymutatást alkalmazta. A bírságolási módszerről és paramétereiről a biztosítási testület 2018. január 22-én a vitarendezési eljárás keretében határozott. Az ítélezési gyakorlat szerint az egyenlő bánásmód elve az ugyanazon jogsértésben részt vevő valamennyi félre vonatkozó bírságparaméterekre vonatkozik, függetlenül attól, hogy a vitarendezési vagy a rendes eljárást követik-e. Ezért a Bizottság ugyanazt a bírságszámítási módszert alkalmazta a Credit Suisse-re kirótt bírság és a vitarendezésben részt vevő négy félre kirótt bírság kiszámításához.

2.4.1. A bírság alapösszege

- (21) A Bizottság helyénvalónak tartotta, hogy az eladások értékére egy konkrét közelítő értéket alkalmazzon. A G10 azonnali devizaügyletek nem generálnak a szokásos értelemben vett eladást: egy adott devizában kifejezett névleges pénzösszeg más devizában kifejezett névértékre történő átváltását foglalják magukban, amelynek árát az azonnali devizakereskedő által alkalmazott, vételi és ajánlati ár közötti különbözet (azaz a vételi ár és az eladási ár közötti különbséget) tartalmazza. Ezért mindkét tényező – az átváltott névleges összegek és az alkalmazott vételi és eladási ár közötti különbözete – a jogsértéshez kapcsolódó eladások értékének lényeges paraméterei.

- (22) A Bizottság az eladások vonatkozó értékének közelítő értékét az alábbiak szerint határozta meg:

- a) Először is, azokat a névleges összegeket vette figyelembe, amelyekkel az érintett vállalkozás a G10 devizákat érintő azonnali devizaügyletekben kereskedett.
- b) Másodszor, ezeket az összegeket megszorozta egy megfelelő, valamennyi címzetre nézve egységes tényezővel, amely tükrözi a G10 devizákat érintő azonnali devizaügyletekben alkalmazandó, vételi és eladási ár közötti különbségeket. A korrekciós tényező valójában két tényező kombinációja volt: az egyik az árjegyzési tevékenységekhez, a másik a saját számlás kereskedéshez kapcsolódott.

- (23) Az eladások értékének közelítő értéke közvetlenül a vállalkozások által a jogsértésben való részvételük hónapjai során ténylegesen végzett eladások később évesített értékén alapult. Tekintettel arra, hogy a jogsértés az EGT egészére kiterjedt, az eladások értékének közelítő értékét az EGT-n belüli partnerekkel G10 devizában folytatott azonnali devizaügyletek alapján határozták meg.

2.4.2. Az alapösszeg kiigazításai

- (24) A Bizottság a névleges összegekre megfelelő és egységes tényezőt alkalmazott a vételi és eladási ár közötti különbözet bizonyítékokban megállapított szintje alapján.

2.4.3. Súlyosbító vagy enyhítő körülmények

- (25) Az ügyben nem merült fel súlyosbító körülmény. Tekintettel azonban arra, hogy a Credit Suisse esetében nem nyert megállapítást sem a visszalépésért, sem a mögöttes megállapodásért viselendő felelősség, a Bizottság csökkentette a bírságot.

2.4.4. A visszatartó hatás érdekében történő növelés

- (26) Ebben az ügyben a Bizottság nem alkalmazott visszatartó erejű szorzót.

2.4.5. A 10 %-os árbevételi küszöb alkalmazása

- (27) A bírság összege nem érte el az 1/2003/EK rendelet 23. cikkének (2) bekezdésében meghatározott 10 %-os maximális globális árbevételt.

3. KÖVETKEZTETÉS

- (28) Az 1/2003/EK rendelet 23. cikkének (2) bekezdése értelmében a Credit Suisse számára kirótt bírság összege a következő: 83 294 000 EUR.
-